

Farm4SD

Mali in srednji kmetje kot
akterji trajnostnih sprememb v
kmetijstvu

Projekt št:

2021-2-DE02-KA220-VET-000051109

Novice 1

| December 2022

Predstavitev

Podnebne spremembe in degradacija okolja so eksistenčna grožnja Evropi in svetu. Kmetijski sektor velja za enega najbolj kritičnih sektorjev pri preoblikovanju gospodarstva Evropske Unije v dologoročno trajnostno prihodnost.

Trajnostno kmetijstvo je glavno vodilo Agende 2030 in Zelenega dogovora EU. Skupaj s strategijo "od vil do vilic", strategijo o biodiverziteti in novo Skupno kmetijsko politiko, se postavlja temelje za spremembe v kmetijstvu.

K tej preobrazbi prispeva tudi Slovenija, ki si prizadeva postati bolj trajnostna. Za to je bilo sprejetih več zakonov in pobud. Cilji trajnostnega razvoja št. 2 (boj proti lakoti), št. 12 (odgovorna poraba in proizvodnja) in št. 15 (življenje na kopnem), so najbolj usklajeni s področjem uporabe trajnostnega kmetijstva:

Kje nas najdete?

@farm4sd

@farm4sdproject

@farm4sd-project.eu

2

BOJ PROTI
LAHKOTI

Vlada je leta 2020 sprejela nacionalno strategijo za gospodarstvo, program za varstvo podnebja do leta 2030 in pobudo "Trajnostna potrošnja za biotsko raznovrstnost v kmetijstvu in živilstvu", ki se osredotočajo na pridelavo in trženje starih regionalnih sort sadja in zelenjave ter ogroženih pasem živine v Sloveniji.

12 cilj nas opominja na skrbnost v dobavnih verigah, saj je prebivalec Slovenije v letu 2020 zavrgel povprečno 68 kg hrane ali 1 kg več kot v letu 2019.

12

ODGOVORNA
PORABA IN
PROIZVODNJA

15

ŽIVLJENJE NA
KOPNEM

V cilju 15 se Slovenija

zavzema za varovanje in obnovo kopenskih ekosistemov, spodbujanje njihove trajnostne rabe, trajnostno gospodarjenje z gozdovi, boj proti širjenju puščav, preprečiti degradacijo zemljišč, ter preprečiti izgubo biotske raznovrstnosti.

Po drugi strani pa se kmetje soočajo s številnimi izzivi, kot na primer, proizvodnja živilskih in neživilskih proizvodov, s sočasnim izvajanjem predpisov in izvajanje prehoda na trajnostni način kmetovanja. Slovenija namenja različne možnosti financiranja, ki se izvajajo v okviru zgoraj navedenih politik in strategij.

Eno izmed financiranj, ki ga izvaja tudi Slovenija je financiranje iz EKSRP (Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja) v okviru programov razvoja podeželja. Programi razvoja podeželja se sofinancirajo iz nacionalnih proračunov in se lahko

pripravijo na nacionalni ali regionalni ravni. Evropska komisija odobri in spremlja programe razvoja podeželja, odločitve v zvezi z izbiro projektov in odobritvijo plačil pa sprejemajo nacionalni in regionalni organi upravljanja (Evropska komisija, n.d.)

Večina držav EU ponuja številne subvencije, strategije in priložnosti za spodbujanje trajnostnega kmetijstva. Kljub temu kmetje v EU kažejo pomanjkanje znanja o novih politikah, najboljših trajnostnih praksah, podjetniških spretnostih in ustreznih finančnih ugodnostih. Da bi okrepili to znanje in spretnosti, je bil ustanovljen projekt Farm4SD.

Opis projekta

Farm4SD, "Small and Medium Farm Holders as Agents of Sustainable Change in Agriculture and Society", je dvoletni projekt, ki ga sofinancira program Erasmus+ Evropske unije.

Glavni cilj tega projekta je izobraževati evropske kmete o načelih trajnostnega kmetijstva in jim s pomočjo usposabljanj pomagati pri pridobivanju podjetniških, finančnih, digitalnih in neformalnih kompetenc, da bi lahko izpolnjevali nove predpise EU, strategije o trajnostnem kmetijstvu in ostali pomembni na trgu ter prispevali k trajnostni prihodnosti.

Projekt Farm4SD želi ponuditi celosten pristop, ki vključuje vsa področja znanj, pomembna za kmete. Skupaj so zasnovani štirje izobraževalni modeli:

1

Stebri trajnostnega kmetijstva

2

Podjetniške veščine trajnostnega kmetovanja

3

Financiranje zelene probrazbe

4

Učenje mehkih veščin za kmetovalce trajnostnega kmetovanja

Cilji in rezultati projekta

Cilji

Cilj projekta je:

Odpraviti pomanjkanje znanj na področju izobraževanja o trajnostnem kmetijstvu ter usposobiti kmete z znanjem in kompetencami, povezanimi s trajnostnim razvojem, z dvema interdisciplinarnima učnima načrtoma, usmerjenima v prihodnost (modularni tečaj usposabljanja R2-Farm4SD in program usposabljanja vodij usposabljanj R3-Farm4SD).

Izboljšanje poklicnih znanj kmetov s prilagodljivimi in osredotočenimi programi usposabljanja, ki temeljijo na individualnih učnih potrebah in se izvajajo v obliki kombiniranega učenja. Prav tako, bi preko večnamenske in interaktivne platforme R4-Farm4SD ter z uporabo inovativnih metodologij usposabljanja, lahko izobrazili kmete in preko digitalnega prehoda omogočili prenos znanja, ki je opisan v metodološkem okviru R1 – Farm 4SD.

Prilagajanje potrebam trga dela z zagotavljanjem priznavanja novo pridobljenih znanj na podlagi posodobljenega pristopa ECVET, ECTS in mikrokrediti, analiziranega v metodološkem okviru in vključenega v dva vira usposabljanja (R2, R3).

 Prenos pridobljenih izkušenj in dobrih praks projekta v priporočila za oblikovanje politik (R5- Knjižica priporočil in dobrih praks).

“Projekt Farm4SD bo kmetom omogočil, da postanejo nosilci trajnostnih sprememb!”

Rezultati

Osnovni rezultati projekta Farm4SD so razdeljeni na 5 delov. Vsak rezultat temelji na svojem predhodniku. V projekt so zajeti naslednji rezultati:

- R1** Metodološki okvir Farm4SD o stebrih trajnostnega kmetijstva
- R2** Modularni tečaj usposabljanja Farm4SD
- R3** Program usposabljanja izobraževalcev za poklicno izobraževanje in usposabljanje Farm4SD
- R4** Farm4SD Večnamenska in interaktivna platforma ter izvedba modularnega tečaja usposabljanja Farm4SD (MOOC - množični odprti spletni tečaji)
- R5** Knjižica s priporočili in dobrimi praksami Farm4SD

Novice

Najprej je bila v vsaki partnerski državi izvedena kvantitativna raziskava, v katero je bilo v vsaki državi vključenih 70 kmetov. Izvedena je bila z namenom, da bi dobili pregled nad znanjem kmetov o stebrih trajnostnega kmetijstva: Agenda 2030 za trajnostni razvoj, evropski zeleni dogovor, strategije "od vil do vilic" in strategije za biotsko raznovrstnost, nova SKP, mehke veččine in podjetniške spretnosti. Poleg tega so bile s kvalitativnimi raziskovalnimi metodologijami zbrane najboljše prakse pri zagotavljanju poklicnega izobraževanja in usposabljanja kmetov ter poti priznavanja spretnosti na podlagi uveljavljenih evropskih orodij in pristopov

poklicnega izobraževanja in usposabljanja, kot so EQF, posodobljeni ECTS ali/in ECTS, mikrokrediti.

Na 2. mednarodnem projektne srečanju projekta Farm4SD, ki ga je organiziral BIOTEHNIŠKI CENTER NAKLO v hibridni obliki (preko spleta in v živo) v Naklem v Sloveniji. Partnerji so imeli priložnost razpravljati o rezultatih pripravljenih poročil. Poleg tega so sprejeli sklepe o napredku prvega projektne rezultata - R1 Metodološki okvir

Farm4SD o stebrih trajnostnega kmetijstva

Metodološki okvir (R1) je osnova za razvoj interaktivne e-knjige o poučevanju stebrov trajnostnega kmetijstva in nadgradnji znanj in spretnosti kmetov, ki naj bi institucijam in učiteljem poklicnega izobraževanja in usposabljanja, pomagala bolje razumeti potrebe kmetov in izboljšati njihove zmogljivosti na področju naprednih metodologij usposabljanja in priznavanja znanj, da bi lahko bolje pomagali evropskim kmetom in evropskemu trgu dela na področju trajnostnega kmetijstva.

Z okvirjem bomo postavili temelje za učne vire in smernice, ki bodo uporabljene pri projektu Farm4SD, in bodo:

- Ponudile jasen konceptualni okvir usposabljanja
- Pripravljen bo pregled literature in podatkov o trenutnem stanju poklicnega izobraževanja in usposabljanja kmetov na področju trajnostnega kmetijstva v Evropi.
- Predstavljen bo razvoj scenarijev usposabljanja, postopkov priznavanja kompetenc in smernic, ki jih je treba izvesti med izvajanjem okvira.

Farm4SD Partnerji – Kdo smo?

CEFE International (CI) je nemško podjetje za usposabljanje in svetovanje, ki izvaja projekte na različnih področjih razvojnega sodelovanja skupaj z različnimi javnimi in zasebnimi vlagatelji, drugimi zainteresiranimi partnerji in ministerstva. CI je zaradi svojega strokovnega znanja na tem področju in izkušenj z izvajanjem mednarodnih projektov usposobljen kot koordinator projektov, ki zagotavlja nemotene postopke upravljanja in kakovostno izvedbo rezultatov.

Post-Innovation for Sustainable Development (PI4SD) je neodvisna neprofitna organizacija s sedežem v Grčiji, ki razvija storitve za javne organe, zasebne organizacije, civilno družbo in velika podjetja, na področju vseživljenjskega učenja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja, izobraževanja odraslih, človeških virov, zdravja in varnosti na delovnem mestu, svetovanja in tehnično-ekonomske podpore, podjetništva, raziskav, razvoja in postinovacij, okolja, trajnosti, kmetijstva in agroživilstva, informacijske in komunikacijske tehnologije ter digitalnega preoblikovanja.

The Polish Farm Advisory and Training Centre je zasebno neprofitno podjetje, ki si prizadeva za zagotavljanje storitev kmetijskega svetovanja, večjo aktivnost na podeželju in spodbujanje razvoja podeželja. Glavni cilj podjetja je izboljšati življenjske pogoje podeželskih prebivalcev, z nudenjem svetovanja na področju kmetijstva in usposabljanja, na tematskih področjih varstva okolja, trajnosti, varne hrane, zelene rasti, permakulture, socialnega kmetovanja in preciznega kmetijstva.

RESEARCH INNOVATION AND DEVELOPMENT LAB PRIVATE COMPANY je grška raziskovalna ustanova, katere cilj je z inovacijami ustvariti pozitiven družbeni in trajnostni učinek. ReadLab sodeluje z visokošolskimi ustanovami, ustanovami za poklicno izobraževanje in usposabljanje ter neprofitnimi organizacijami v številnih nacionalnih projektih in projektih EU, ki se osredotočajo na podporo študentom, uslužbencem in akademikom pri razvoju njihovih kompetenc, metodologij in strategij, zlasti na področju uporabe tehnologije in e-učenja.

Biotehniški center Naklo je javna izobraževalna ustanova s 114-letno tradicijo, ki se ukvarja s kmetijstvom, razvojem podeželja, varstvom narave, predelavo hrane, vrtnarstvom, cvetličarstvom in obnovljivimi viri energije. Aktivni so na srednješolski, poklicni in raziskovalni stopnji ter v svojem medpodjetniškem izobraževalnem centru, ki vključuje tudi projektno pisarno.

CANDIDE INTERNATIONAL opravlja svetovanje in tehnično pomoč javnim in zasebnim subjektom na številnih gospodarskih in družbenih področjih. Glavno poslanstvo podjetja je nuditi visokokakovostne storitve institucionalnim in zasebnim strankam po vsem svetu ter učinkovito podpirati njihova prizadevanja za krepitev reformnih procesov, strukturnih sprememb, internacionalizacije in rasti.

Podjetje Hof und Leben GmbH (HuL) je bilo ustanovljeno leta 2009 in se ukvarja s poslovnim svetovanjem za družinske kmetije. Osredotočajo se na proizvodnjo, predelavo ter prodajo in logistiko kmetijskih proizvodov na področju hrane, krme, vlaken in energije. S posebnim poudarkom na družbenih in ekoloških vidikih. HuL zagotavlja trajnost koncepta in izvedbe, pri načrtovanju pa poleg čistega gospodarstva upošteva tudi socialne in ekološke vidike.